

Boerenzwaluw broedt aan nieuwbouwhuis

Als Marianne en ik half mei terugkomen van vakantie zien wij tijdens een wandeling met de hond nabij ons huis in de Velsbroek twee Boerenzwaluwen alarmerend achter een kraai aan vliegen. Het trekt uiteraard onze aandacht, maar we brengen deze zwaluwen in eerste instantie in verband met een slaapplaats in het naastgelegen helofytenfilter. Op 23 mei verdwijnen daar 26 Boerenzwaluwen in het riet. Hoewel dit rietveld een bekende slaapplaats is (op 14 september 2003 telden we daar een maximum van 2200 overnachtende Boertjes), is het nieuw voor ons dat ze hier ook tijdens de voorjaars trek in het riet slapen.

Vier jonge Boerenzwaluwen in de nieuwbouw. Foto Marianne Willems

Terug naar die alarmerende Boerenzwaluwen. Op 4 juni ontdekt Marianne dat de zwaluwen broeden aan de gevel van een nieuwbouwhuis aan het Michaëlpad. Dit huis ligt aan een vaart. Het nest bevindt zich onder een overstek die circa 40 cm uitsteekt ten opzichte van de gevel en is gebouwd op een ongeveer 3 cm breed randje van een schuifpui. De bewoners blijken te weten dat er een zwaluw aan hun gevel broedt en

schuiven meestal de gordijnen wat dicht om het broedproces niet te verstoren.

Op 15 juni gaat Marianne kijken bij het nest. Er blijken vier bijna vliegvlugge jongen in het nest te zitten (zie foto). Enkele dagen later zijn de jongen uitgevlogen. Ze zitten dan veel op de smalle rand van de schuifpui, ook die van de burens.

Uit de literatuur blijkt dat Boerenzwaluwen een duidelijke voorkeur hebben voor gebouwen, waarin dieren worden gehouden. Meestal broeden ze dan ook in oude stallen en schuren met varkens en koeien. Vrijwel alle oudervogels blijken op de oude broedplaats terug te keren en van de jongen vestigt 80% zich binnen 2,5 km van de geboorteplaats. Bij afwezigheid van agrarische bedrijven kunnen Boerenzwaluwen ook op andere plekken broeden. Met name genoemd worden andere plaatsen binnen in gebouwen (op stapels hout, op dozen of op machines) en broedplaatsen buiten. Bij dit laatste wordt vooral broeden onder bruggen genoemd. Noch in boeken, noch op internet hebben we echter een expliciete verwijzing gevonden naar broeden aan een buitengevel van een nieuwbouwhuis.

Literatuur

- Bijlsma R.G., Hustings, F. & Camphuysen, C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Brink, B. van den 2002. Boerenzwaluw *Hirundo rustica*, pp. 316-317 in: SOVON Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000. Nederlandse Avifauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Huijssteeden, E.J. van, 2002. Boerenzwaluwslaapplaats in Velsbroek in najaar 2002. Fitis 38 (4): 186-190.
- Leys, H.N. 1987. Boerenzwaluw *Hirundo rustica*, pp. 354-355 in: SOVON Atlas van de Nederlandse vogels.
- www.boerenzwaluw.nl

Marianne Willems en Evert van Huijssteeden